

FOLKVILJAN

Sommar, sol & socialism!

FOLKFEST FÖR FRED

I juni arrangerades Folkfest för fred i Malmö. Folkviljan var på plats och intervjuade Malin Björk och Håkan Svenneling om Nato och EU:s militarisering.

Sidan 16

VI I LUND "VI VILL PÅVERKA!"

Efter många diskussioner beslöt Vänsterpartiet i Lund sig för att acceptera maktskiftet och därmed också få sitt första kommunalråd i Hanna Falk.

Sidan 30

SD TVINGADES AVGÅ

För att få bort det maktfullkomliga SD-styret i Hässleholm har V ingått en valteknisk samverkan. Läs intervjun med Magnus Åkeborn (V) i Folkviljan.

Sidan 31

VUNNA DAT
EN RÖD
REGERING

Innehåll

- 4

1 maj i Skåne
- 6

Strejken som dribblades bort
- 8

Hyresgästföreningen – ”Vi vet att vi bara är starka om vi är många”
- 9

75 år sedan AI Nakba
- 10

Klimatpolitik – Nylibarala otillräckliga lösningar
- 12

Spanien – många dog i kampen mot fascismen
- 13

Landsbygdskonferens
- 14

Till minne av Birgitta Möller
- 15

Folkviljans boktips
- 16

Folkfest för fred
- 20

Regeringen och SD snålar med pengarna till regionerna
- 22

"Det blir ett stockholmssyndrom för oss i personalen"
- 24

Den socialistiska vårdarbetaren i den konstanta vårdkrisens tid
- 26

"De höjer sina egna löner men skär ner på skolan"
- 28

Det händer i Malmöpolitiken
- 29

Bornholm och Österlen på knytkalas
- 30

Vänstern i Lund: Vi vill vara med och påverka
- 31

SD-styret i Hässleholm tvingades avgå
- 32

EU-vänstern besökte Malmö
- 33

Insändare: Är arbetslinjen enda vägens politik?
- 34

Valanalys. Malmövänstern växer överallt
- 35

Gästkrönikör: Varför monarkin är höjden av eskapism

Folkviljan ges ut av Vänsterpartiet Malmö och Vänsterpartiet Skåne.
Ansvarig utgivare: Mats Billberg Johansson
Redaktör: Sofie Valfridsson
Redaktion: Olof Norborg, Mats Billberg Johansson, Joacim Werner Petersson, Per Längby, Lasse Hansson, Johan Strandell, Anton Öhman och Sofie Valfridsson.
Layout: Johanna Blomberg
Illustrationer/fotografier: Omslaget: Nils Sjöholm. Amadeus Sepúlveda, Amalia Bartholdson, Ann Engqvist, Emma-Lina Johansson, Emmalisa Pauly, Figge Bergquist, Igor Mukhin, Lasse Hansson, Carl-Michael Björk, Mats Kejonen, Vänsterpartiets bildbank, pressbilder samt privata bilder.

Folkviljan utkommer 6 gånger per år. Författarna svarar själva för de åsikter som uttrycks i texterna. Dessa behöver inte överensstämma med Vänsterpartiets åsikter. Folkviljan tar tacksamt emot artiklar och insändare men redaktionen ansvarar ej för obeställt material.
Upplaga: 4 400 ex.
Tryck: Norra Skåne Offset
Kontakt: sofie.valfridsson@vansterpartiet.se. Nobelvägen 51 b, 214 33 Malmö, tel. 040-966467.

Stöd socialistiska stödfonden

Ge ett bidrag till kampen.
Eller varför inte bli månadsgivare?
Tack för ditt bidrag!

Fyll i medgivande på
vmalmo.se/du-behovs/skank-en-gava/
så ordnar vi resten.

Du kan också SWISHA valfritt belopp till
123 173 33 85

Högerens kulturkrig är en rökridå för att dölja den verkliga fienden

P

å Malmövänsterns TikTok står Frida Forsby från Ung Vänster vid Södervärns bussstation och talar entusiastiskt in i kameran om att införa gratis kollektivtrafik. Kommentarererna på videon är över hundra och SD är som vanligt aktiva. En av dem skriver att transpersoner är vårt största hot. "Tänk om du skulle möta en man på den offentliga toaletten?" undrar han. Kommentaren är såklart transfob, men det blir komiskt eftersom trollets farhåga är direkt hämtad från en amerikansk kontext. I Sverige är det inte ovanligt med könsneutrala toaletter, och att springa på en tjej, kille eller ickebinär på Triangelns toa ger förhoppningsvis ingen skrämselhicka.

Kommentaren är framför allt talande för vad SD just nu håller på med. De tappar i opinionen och eftersom de inte har någon politik för att lösa svenskarnas problem gör de som alltid: trappar upp kulturkriget. De pekar ut vissa grupper, tex transpersoner, som bärare av moral som är farlig för samhället. De vill inte

tala om gratis kollektivtrafik, för i en fråga som faktiskt skulle gynna arbetarklassen har de ingen politik.

Som marxister med en materialistisk syn på verkligheten vet vi att konflikten inte står mellan de som har god moral och "svenska värderingar", och de som saknar dem. Vi förstår politiska och sociala förändringar som effekten av klasskamp, kraftmätningen mellan arbetare och kapital.

Naturligtvis får deras ord – som helt oavsett om de är en rökridå för att dölja den egentliga fienden, den som blir ofantligt rik på andra människors arbete – reella konsekvenser för transpersoner. Transpersoner är redan idag en utsatt grupp som upplever diskriminering, hat, våld. I USA, där den konservativa högern mycket medvetet valt ut dem som måltavla i kulturkriget, har man sett en ökning av dödligt våld mot transpersoner. Vi måste försvara alla de som utsätts för högerens attacker.

Vi ska samtidigt inte låta högern komma undan med att flytta fokus bort från den ekonomiska politiken de för, som drabbar oss i arbetarklassen, till att tala om vissa gruppers påstådda bristande moral. Problemet är inte att transpersoner är ett hot. Låt oss fortsätta stå upp för transpersoner, och andra människor som högern attackerar, och påpeka utifrån vår marxistiska syn på verkligheten vem den verkliga fienden är och vad vår fiende just nu för för politik. Den materiella kampen angår oss alla i lika mån. Vi måste försvara oss och varandra från angrepp, men det är i den ekonomiska politiken vi måste gå på offensiven, för det är där vi hotar högern på allvar. Det är så vi vinner.

Sofie Valfridsson
Redaktör, Folkviljan

Malmö

Malmö

FOTO: NILS SJÖHOLM

1 maj

Nooshi, sol & tusentals socialister

1 maj i Malmö samlades rekordmånga skåningar. Under parollen "Alla ska ha råd" tågade vi genom Malmö med slagord mot nedskärningar, för miljön och mot Nato bland annat. Nooshi Dadgostar höll tal i solen.

Malmö

Helsingborg

Helsingborg demonstrerade under parollen "Alla ska ha råd". Efter demonstrationen bjöds det på fest och mingel i Folkets hus.

Simrishamn

På Hamnplan lyste solen vackert mitt på dagen men vinden var ganska sval. Vänsterpartiet hade satt upp tält med borbord och fika, infomaterial, banderoller och röda fanor.

Efter att VänsterSväng, partiets sång- & musikgrupp, inledningsvis spelat och sjungit tog dagens huvudtalare till orda; Hanna Gunnarsson, riksdagsledamot för V och ledamot av Försvarsutskottet. Parollen för årets förstamajfirande var: Alla ska ha råd. Detta berörde Hanna flera gånger i sitt tal med exempel på åtgärder, bland annat att slopa karensdagen, sänka biljettpriset på kollektivtrafiken, höja barnbidraget. Hon tog också upp Nato-frågan. V vill att Sverige inte ska gå med i NATO och anser att frågan behandlats alltför snabbt och ytligt.

Efter Hanna kom lokala politiker till tals; Mats, Eva, Sture samt Milo från Ung Vänster. De berörde lokala teman som solceller på kommunala tak och övergripande teman som miljö och klimat samt nödvändigheten av att organisera sig för att åstadkomma nödvändig förändring. Mellan talarna spelade Vänstersväng och de avslutade också firandet med allsång: Det här är ditt land samt Internationalen. Ca 120 pers trotsade snålvinden och njöt av solsken, sång, tal och fika.

Ingemar Hansson

Teckomatorp

Vänsterpartiet Kävlinge och Vänsterpartiet Svalöv firade 1 maj på Vallarna i Teckomatorp med tipspromenad och korvgrillning. Vi fick också besök av några ukrainare som bodde i byn. Evenemanget avslutades med Internationalen.

Helsingborg

Simrishamn

Teckomatorp

Strejken som dribblades bort

Frågan om ensamarbete lades i malpåse.

Plötsliga schemabyten gömdes i en tidbank.

Tågstädarna fick ingenting.

Sekos chefsförhandlare petades.

När Sekos ledning ställde in strejken blev många medlemmar besvikna.

– Det är den bild jag har. Det här är en dåligt förankrad uppgörelse hos medlemmarna i Seko Spår, säger Gunnar Westin, Vänsterpartiets facklig-politiska sekreterare och tidigare vice ordförande i Seko Stockholm.

Som så många av dagens arbetsmarknadskonflikter handlade denna mindre om lönen än om arbetsförhållanden.

–Kanske inte så märkligt med tanke på det så kallade märket i industriavtalet, även om vissa, som Transport, struntar i det, säger Westin. Men i fallet Seko finns också en låglönegrupp, tågstädarna, som behövde få sina dåliga arbetsvillkor reglerade.

Arbetsfri dag

Dessa låglönearbetare städar SL:s pendeltåg i Stockholm, och har protesterat mot att MTR, det kinesiska bolag som drivit trafiken under senare år, kräver arbete på arbetsfri dag. Därför sa Seko upp kollektivavtalet med arbetsköparen tidigare i år.

– Men i uppgörelsen med motparten återförvisades ärendet till nya förhandlingar – utan att man funnit någon lösning, berättar Gunnar Westin.

Samma sak med det mer omskrivna ensamarbetet på SL:s pendeltåg, där kameror ska ersätta tågvärdar och lokföraren invänta hjälp från särskilda team i händelse av olyckor eller bråk. Politiken har redan valt sida, motsatt de anställdas. Den förhandlande fackför-

– Om tågstrejken blivit av hade vi kunnat få en värdefull lärdom om vikten att kämpa för demokratiskt förankrade beslut, säger Gunnar Westin.

eningsledningen nöjde sig med att bilda en arbetsgrupp med arbetsköparen.

Malpåse

– Alla nyktra bedömare ser ju att detta är ett sätt att lägga frågan i malpåse, säger Westin.

I den tredje stridsfrågan, den om plötsliga schemaändringar som gör det omöjligt för den anställda att planera sin

vardag, nåddes en kompromiss. Sådana ändringar bör meddelas minst fjorton dagar innan.

– Men avtalet skriver 'bör', inte 'ska', påpekar Gunnar Westin.

Avsikten är att göra det dyrare för arbetsgivaren att inte följa regelverket genom att kompensera arbetskraften med extra ledig tid. Men för många anställda är övertidsberget redan ohälsosamt stort. Behovet av en tidbank är mindre än möjligheten att planera sin tid med familjen.

Opinionen med sig

Och någon strejk blev det inte.

– En konflikt hade satt press på Almega och tågföretagen, tror Westin. Facket hade dessutom en opinionsmässig fördel. De flesta resenärer har nog förstått problematiken.

Det gällde kanske även Sekos förbundsledning, fast tvärtom. Några dagar innan uppgörelsen med arbetsköparen petades Sekos förhandlingschef för spårtrafiken, Thomas Gorin Weijmer, vilket många lokförare beklagat.

Förbundsledningen tog över förhandlingarna.

Till tidningen Arbetet, som berättat om uppsägningen, har Seko sagt att man inte kommenterar personalärenden.

Text: Per Längby

20 klubbar inom Seko: ansvariga måste avgå!

Efter det nya tågavtalet har det uppstått ett betydande missnöje riktat mot Sekos förbundsstyrelse. 20 lokala klubbar inom organisationen kräver att ansvariga i ledningen avgår.

I ett öppet brev, som har skickats till förbundsstyrelsen, uttrycker dessa klubbar att förtroendet för ledningen är förbrukat.

Som så många av dagens arbetsmarknadskonflikter handlade frågan på SL:s pendeltåg mindre om lönen utan mer om arbetsförhållanden.

"Vi vet att vi bara är starka om vi är många"

Årets hyresförhandlingar har inneburit historiskt höga krav och för Malmöborna som bor i hyresrätt landade hyreshöjningen på 5 %. Det är den näst högsta hyreshöjningen i landet och den högsta noteringen under hela 2000-talet. De enorma hyreshöjningarna kommer mitt i en ekonomisk kris, där människor redan har svårt att få inkomsterna att räcka till mat och el. Statistiska centralbyrån konstaterar att matpriserna i genomsnitt höjts med 20,95 % sedan förra året, samtidigt som årets löneökningar landat på blygsamma 4,1 % i jämförelse.

Folkviljan ringde upp Hyresgästföreningen Malmö Västras ordförande Joel Nordström för att höra hur Hyresgästföreningen resonerade kring höjningen på 5 % som redan gått igenom.

– Inför vinterns förhandlingar aviserade fastighetsägarna att de ville få igenom skyhöga höjningar, flera av dem tvåsiffrigt. Vi kämpade emot och lyckades få ner det till en långt mycket mindre överenskommelse. Ingen är nog nöjd med resultatet men i slutändan bedömde vi den här överenskommelsen som bättre än alternativen vi stod inför, säger Joel Nordström.

Trots att fastighetsbolagen i Malmö redan fått några av landets högsta hyreshöjningar på fem procent i år, har sex privata fastighetsbolag och ett ombud – Heimstaden, Willhem, Trianon, Rosengård fastigheter, Victoriahem, Josefssons fastigheter samt Kanslihuset – aviserat att de begär ny förhandling. Nu kräver de att få höja hyrorna med ytterligare två procent från den 1 juli 2023. Märk väl att det bara gäller Malmö. Det nya kravet anser Joel Nordström är oseriöst.

– 1 januari tog vi i hand och var överens om 5% för 2023. Malmös hyresgäster har tagit ett stort ansvar i den ekonomiska krisen, att kräva att vi ska

betala ännu mer skulle inte vara rättvist och det skulle skada samhällsekonomin genom att spå på inflationen. Vår ingång är att förhandlingen för 2023 egentligen är avslutad. Att fastighetsägarna kan tvinga oss till förhandlingsbordet igen ändrar inte den bedömningen, säger han.

Samtidigt som hyresgäster brottas med skenande kostnader på flera plan, gör fastighetsbolagen stora vinster varje år. Enligt Hyresgästföreningens rapport "Privatvårdarnas ekonomi i södra Skåne 2020"[1] var vinsten per hyreskrona i genomsnitt 28%, motsvarande 27 034 kr per år, för en genomsnittlig lägenhet i Malmö. Ett av bolagen, Heimstaden, ägde i januari 2022 drygt 8200 lägenheter – bara i Malmö.

– Det är utan tvivel en gynnsam affär att vara fastighetsägare. Till exempel Heimstaden gjorde en vinstutdelning på 6,7 miljarder nu i mars. Det faktum att Malmös kommunala bostadsbolag också går med vinst gör inte saken enklare, då MKB inte längre kan agera prispressande, säger Joel Nordström.

Det är lönsamt att vara fastighetsägare. Till exempel gjorde Heimstaden en vinstutdelning på 6,7 miljarder i mars.

Joel syftar på att Malmö stads styrande politiker år efter år plockar ut mellan 30-100 miljoner i vinst ur MKB för att finansiera annan kommunal verksamhet, något både Hyresgästföreningen och Vänsterpartiet är emot. Joel berättar att i Hyresgästföreningen går det politiska och det sociala hand i hand:

– Vi vet att vi bara är starka om vi är många och att vi bara är många om vi också har det trevligt. Engagemanget utgår oftast ifrån det egna kvarteret där de boende själva får definiera vad som är viktigt för dem.

Samtidigt som Hyresgästföreningen är den organisation som representerar hyresgäster, hörs också röster för att organisationen borde vara mer radikal. Joel Nordström håller i viss mån med.

– Det beror väl på vad man menar med mer radikala? Om man menar att vi ska våga ta fler fighter kan jag vara beredd att hålla med. Vårt existensberättigande och styrka som organisation bygger på att vi har många och engagerade medlemmar. Folk blir medlemmar om de tror att de kan behöva vår organisations styrka, och folk engagerar sig bara om de tror att de kan vara med och faktiskt påverka situationen för oss hyresgäster. Vi visar hyresgäster att de kan behöva oss genom att ta och vinna fighter och vi visar att de själva kan påverka genom att stötta våra lokalt förtroendevalda till att leda och driva dessa fighter.

Han menar att det nuvarande kravet från vissa fastighetsägare är ett bra exempel.

– Genom att högt och tydligt visa att vi står upp emot det här orimliga hotet har vi fått kontakt med enormt många upprörda hyresgäster som vill engagera sig. Fastighetsägarnas dumdristighet gör att vi växer och det hjälper oss att nu lägga i nästa växel för att få fastighetsägarna att dra tillbaka sina krav. Alla som är intresserade av att vara med och stoppa dubbelhöjningen bör gå in på vår kampanjsida vägradubbelhöjning.nu, avslutar Joel Nordström.

Text: Emma-Lina Johansson

75 år sedan Al Nakba

Ett hundratal personer hade samlats för att uppmärksamma årsdagen för Al Nakba, även känd som "den stora katastrofen" i Malmö den 14 maj.

– Ständigt denna galna konflikt. 75 år av jävelskap. Israels senaste attacker mot Gaza har kostat över 20 människoliv och hundratals skadade, bland dem många barn, inledde Mats Billberg Johansson (ordförande för Vänsterpartiet i Malmö) sitt tal under manifestationen på Möllevångstorget.

Katastrofen inträffade 1948 i sam-

band med att staten Israel grundades. Över 400 byar jämnades med marken eller togs över av den israeliska militären. Cirka 750 000 palestinier blev hemlösa och flyktingar som en följd av denna händelse. Det är fortfarande en smärtsam och pågående del av palestiniernas historia och erfarenhet.

Bland talarna fanns även Anfal Mahdi, oppositionsråd i Vänsterpartiet Malmö.

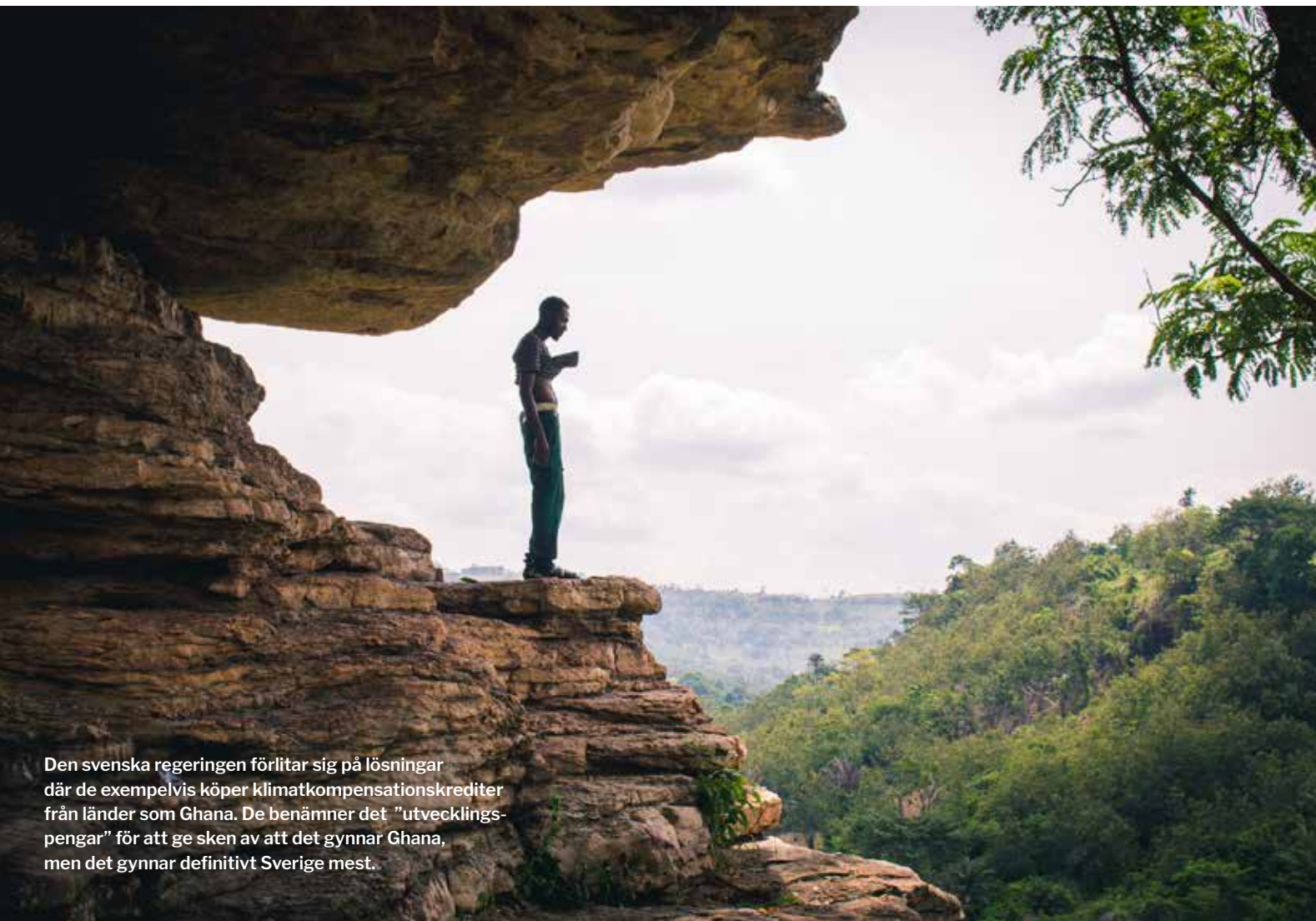
– En sak är säker: Palestinas vänner finns runt om i hela världen: från länder i Mellanöstern till i en stad som Malmö i norra Europa. Tillsammans står vi enade mot ockupationsmakten.

Sofie Valfridsson

Nyliberala otillräckliga lösningar, luftslott och cementserad kolonial orättvisa

Tidöavtalet har kritiserats för att vara förödande för bland annat klimatet. Folkviljan har intervjuat klimatforskaren Wim Carton för att reda ut hur klimatpolitiken ser ut idag och hur visionerna i en annan klimatpolitik skulle kunna se ut.

Den svenska regeringen förlitar sig på lösningar där de exempelvis köper klimatkompensationskrediter från länder som Ghana. De benämner det "utvecklingspengar" för att ge sken av att det gynnar Ghana, men det gynnar definitivt Sverige mest.

Berätta om klimatpolitiken i Tidöavtalet.

– Tidöavtalet är katastrofalt. Innan har Sverige varit drivande i klimatfrågor inom EU och nu är vi på absoluta botten. Nu är det EU som driver oss. Det är väldigt tydligt att regeringen försöker flytta ansvaret någon annanstans. Det är sorgligt, vi har klimatförnekare och SD med inflytande över en avgörande fråga som de själva betraktar som en symbolfråga.

Hur menar du att de flyttar lösningar någon annanstans?

– De flyttas både geografiskt och till framtida generationer. Det finns ett ökat intresse för klimatkompensation, både hos länder och företag. Projekt som ofta innefattar löften som inte håller, sett rent vetenskapligt. Projekten är ofta neokoloniala, det påstås att de gynnar lokalbefolkningen. Tittar man lite närmare så är fallet ofta att lokalbefolkningen inte är särskilt involverade, de saknar inflytande i och kännedom om hur projekten kommer att påverka deras ekonomi och möjligheter att använda marken till annat.

Det ser ut som att den svenska regeringen kommer att förlita sig på den här typen av lösningar. Klimatkompensationskrediter de avser att köpa från länder som Ghana gör att Ghana själv inte kan använda just de klimatåtgärderna för att nå deras egna klimatmål. Den här neokoloniala aspekten finns också även om det inte rör sig om våld eller direkta tvångsflyttningar, som vissa av projekten faktiskt gjort.

Tittar man på klimatmålen för olika länder, så krävs väldigt mycket mark för att genomföra åtgärderna. Både jag och andra forskare har svårt att se hur det här ska gå till utan att det går ut över lokalbefolkningen, deras matförsörjning eller biologisk mångfald.

Sverige gynnas av att arbetskraften är billigare i Ghana. Samtidigt går det under benämningen "utvecklingspengar" för att ge sken av att det gynnar dem. I vissa fall kan det ju gynna dem också, men det gynnar definitivt Sverige

Wim Carton är klimatforskare vid Lunds universitet.

mest. Det här är en frimarknadstanke där länder med pengar kan utnyttja rättigheter i länder där det kan genomföras betydligt billigare.

Vad borde hända istället?

– Det första vi behöver göra är att ställa storkapitalet och fossilindustrin till svars. Det är dem vi behöver ifrågasätta. Vi måste ta fighten med dem och i nuläget är det ingen som gör det. Vi har alla teknologiska lösningar, vi vet vad som behövs, vi vet vad som kommer att hända och att det är allvarligt och bråttom. Det här kan inte förväntas ske på frivillig basis. Det krävs mod, men också tydligare politisk styrning och det kommer inte att komma från högerpartierna.

Precis som för industrin följer målen för länder en nyliberal logik. Parisavtalet ger länder möjlighet att själva sätta

upp sina klimatmål. Med resultatet att löften från alla länder tillsammans ligger högt över utsläppsmålen. Det finns idéer om att vi i framtiden ska vara mer ambitiösa. Klimatförändring handlar dock om takten i detta nu och målen kan inte nås genom marknadslösningar.

I Sverige styr högern och marknadsliberalerna debatten och vänstern reagerar på deras dagordning. Vi behöver en egen vision. Klimatfrågan behöver integreras i politiken, istället för att vara frikopplad från andra sociala- och rättvisefrågor. Vi behöver ett större narrativ om vad rättvis klimatomställning är enligt Vänsterpartiet. Det handlar inte bara om saker vi måste ge upp, utan också om saker vi får såsom rättvis skattepolitik, social rättvisa och fungerande vård.

Text: Nina Jakku

Från vita bussar till flyktingmotstånd

Lördag 26/8 kl. 10.00
Folkets hus, Landskrona

Både under och efter andra världskriget tog Landskrona ett stort ansvar för flyktingmottagandet. Sen dess har mycket hänt och flyktingarna har mer och mer blivit betraktade som

hatobjekt från politikens håll. Hur gick detta till? Lördag 26 aug kl 10.00 samtalar historikern och författaren Håkan Blomquist om detta ämne i Folkets Hus, Landskrona.

Spanienfrivilliga – många dog i kampen mot fascismen

Den 30 maj 1937 sänkte Francos fascistiska flotta båten Ciudad de Barcelona. Ombord på båten var 300 internationella frivilliga som var på väg till Spanien för att försvara demokratin mot Francos statskupp. 46 brigadister och 4 besättningsmän dog i attentatet. Befolkningen i Malgrat de Mar deltog i räddningsarbetet av de överlevande. I maj 2022 restes ett monument på stranden i den katalanska staden Malgrat de Mar till minne av de internationella frivilliga som dog i kampen mot fascismen.

På en resa i Katalonien i maj besökte vi, Anna och Anders, monumentet i Malgrat de Mar. Vi hade fått i uppdrag av en god vän att lägga en blomma och ett kort till minne av hennes farbror Nils Samuelsson. Han var en glasbruksarbetare från Hovmantorp i Småland. Det var drygt 600 svenska, främst unga arbetare, som reste till Spanien för att bekämpa fascismen. Av svenskarna som i solidaritet reste till den spanska republikens hjälp dog 164. Nils Samuelsson var en av dem, han dog i slaget vid Ebro 1938.

När general Franco startade kuppen mot den spanska vänsterrepubliken svek de flesta länder i västvärlden. Nästan inga länder ville stödja den demokratiska regeringen i Spanien, det innebar att angreppet på den spanska demokratin fick fortsätta. Det var inte tillåtet att resa till Spanien för att stödja regeringssidan. Trots detta reste omkring 35 000 människor från hela världen till Spanien. Fascisterna fick däremot stort stöd från både Hitler och Mussolini. Detta gjorde kampen ojämn i längden. Kampen mot fascismen är tyvärr åter igen aktuell. Historien om det spanska inbördeskriget, eller mer korrekt fascistens kupp i Spanien på 1930-talet är i Sverige en historisk händelse som inte ofta berörs.

Anna Larsson & Anders Skans

FOTO: SVENSKA SPANIENFRIVILLIGAS VÄNNER

Drygt 600 svenskar, främst unga arbetare, reste till Spanien 1936-1939 för att bekämpa fascismen.

I maj 2022 restes ett monument i Malgrat de Mar till minne av de internationella frivilliga som dog i kampen mot fascismen.

Du som vill veta mer kan kontakta <http://www.spanienfrivilligasvanner.se> eller Svenska Spanienfrivilligas vänner på Facebook.

Viktiga frågor lyfts på årets landsbygdskonferens

Vänsterpartiet i Eslöv, Höör, Klippan, Sjöbo och Svalöv i samarbete med Vänsterpartiet Skåne och ABF anordnar också i år 2023 en Landsbygdskonferens. Denna gång 30:e september kl. 10–16 på Eslövs folkhögskola, Sturegatan 14. Vi bjuder på mat och fika.

UR PROGRAMMET

- Kajsa Fredholm, V:s ledamot i riksdagens miljö- och jordbruksutskott
- Elin Segerlind, talesperson klimatfrågor
- Regenerativt jordbruk
- Energikooperativ (forskare och Röstånga och Färingtofta energikooperativ)
- Mobilitetsprojekt på landsbygden och nya perspektiv på kollektivtrafiken (Vanda Kehr och Samuel Hammerå V)
- Lokal utveckling och företagande på landsbygden (Holma Folkhögskola, Nils Philips, Röstånga tillsammans)
- Att bli äldre på landsbygden (Elin Brudin, Sven Ternov V)

Förändringar i programmet kan komma att ske.

ANMÄLAN

Anmälan sker till svalov@vansterpartiet.se eller 072-4458368 uppge namn, personnummer (obligatorisk uppgift, 12 siffror) och kost. Personnummer är en obligatorisk uppgift för ABF:s rapportering till Folkbildningsrådet. Vi måste därför ha personnummer på alla som deltar i detta evenemang (ditt personnummer kan hittas på nätet).

Hjälp oss att bemanna Röstånga marknad!

Älskar du doften av vildsvinskebab och langos? Vågar du föra en konversation med individer iförda Absolut vodka-t-shirts? Då ska du komma och stötta oss i Svalövs partiförening när det är dags för Röstånga marknad 22-23 juli. Vi behöver din hjälp! Vi bemannar i första hand 22 juli. **Anmäl dig** till svalov@vansterpartiet.se, eller ring 072-445 83 68.

TILL MINNE:

Birgitta Möller

Vår kamrat Birgitta Möller, den självklara modiga politiska rösten för miljön och medmänsklighet har lämnat oss. Birgitta var en eldsjäl, hon startade föreningen Värmestugan i Helsingborg som ordnar matservering för behovande.

Birgittas arbete i värmestugan visade hennes beslutsamhet och medmänsklighet. Hon arbetade för att skapa förändring och kämpade för att rättvisa och omsorg skulle nå de som behövde det som mest. Hon var en sann förebild och en röst för dem som ofta inte hörs eller ses i samhället. Hon hade förmåga att se igenom byråkratiska beslut som inte var till fördel för människorna och hon var inte rädd för att höja rösten.

I vår partiförening var Birgitta den självklara rösten för demokrati och aktivism. Hon kämpade för att medlemmarna skulle ha mer inflytande över det parlamentariska arbetet. Hon var inte rädd för att testa nya metoder. Birgitta var den som uppmunttrade mest och den som protesterade högt när hon revolterade mot makten.

Birgitta var otroligt kompetent i miljöfrågor, vi kommer att minnas henne i allt politiskt arbete för att ändra systemet och inte klimatet.

**Claudia Velasquez,
Vänsterpartiet Helsingborg**

”Ett stort tomrum infinner sig nu när Birgitta har lämnat jordelivet. Hon har gett oss många minnen”

Ingemar Karlsson

”Birgitta Möller är lätt en av de coolaste, klokaste kvinnor jag nånsin träffat!! En eldsjäl Rest in power”

Maja Lanka

”Det finns människor som kämpar en dag och de är bra
Det finns andra som kämpar ett år och de är bättre
Det finns de som kämpar många år och de är mycket bra
Men det finns de som kämpar hela sitt liv
Dessa är de oundgängliga.”

Bertolt Brecht

Malmövänsterns sommarkafé börjar i juni

Med start i juni kommer Malmövänstern att anordna sommarkafé under vissa onsdagar. Då träffas vi på Vänsterns hus mysiga gård och samtalar utifrån olika politiska teman. Alla är välkomna! Håll utkik på malmo.vansterpartiet.se för aktuella träffar.

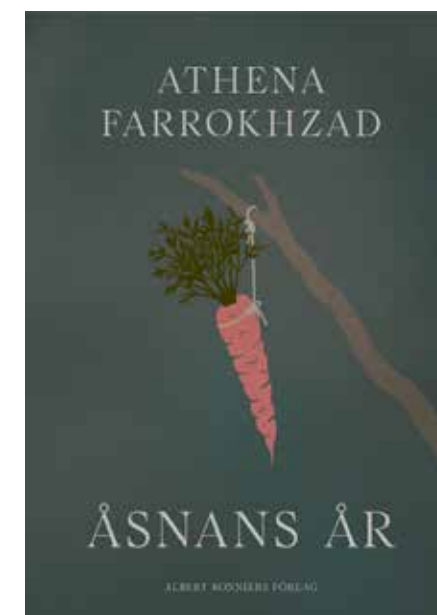
Folkviljans boktips!

Åsnans år

Athena Farrokhzad

*Åh djurvärldens proletär
hur många gånger din vikt har du burit
Allt mervärde du ger upphov till
och allt löje du får i gengäld
När piskan inte viner dinglar moroten
som en ouppnåelig belöning
och hästens jämlike blir du aldrig*

Athena Farrokhzad nya diktsvit rör sig från berättarjagets vardag, moderskapet, till fantasier om åsnans olika skepnader och dess längtan efter uppror. I boken blir åsnan en representant för de människor som kämpar för att frigöra sig från sina bördor och återta sin självständighet.

Inget ska växa över mig

Elin Grelsson

Inget ska växa över mig handlar om Jenny som flyttar från en liten ort utanför Sundsvall till Stockholm. Boken beskriver en klassresa, och klasskrockar mellan Stockholms kulturmedvetna vänster(män) och arbetarklassen från bruksorten. Jenny hör inte hemma bland arbetarklassfamiljen och heller inte hos den doktorerande vänsterpojkvännen som alltid har en av Marx teorier att bjuda på. Mysigt språk och garanterat stor igenkänning för många av Folkviljans läsare.

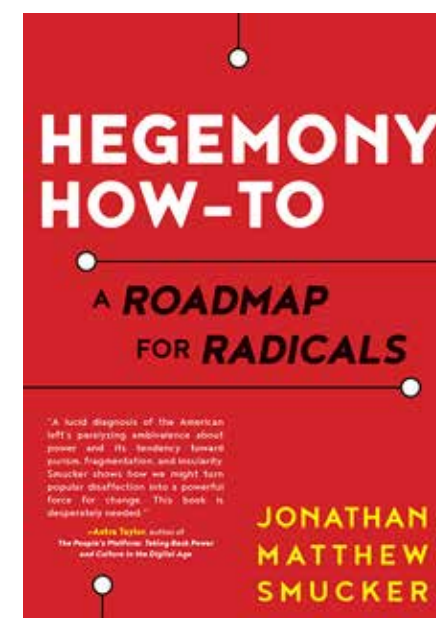
Hegemony How-To: A Roadmap for Radicals

Jonathan Smucker

Hegemony How-To ger dig användbara råd för att bygga en progressiv rörelse som kan utmana och förändra det rådande politiska systemet i samhället.

I boken utforskar Smucker begreppet "hegemoni", som innebär den dominanta gruppens förmåga att forma samhällsdebatten och styra den politiska agendan. Han argumenterar för att förändring måste börja med att utmana denna hegemoni genom att bygga en bred allians av grupper och individer som kan mobilisera stöd för en alternativ vision för samhället. Boken ger praktiska råd om hur man kan bygga en sådan rörelse, inklusive hur man bygger allianser, organiserar kampanjer, använder media och sociala nätverk för att sprida sitt budskap och påverka opinionen. Oavsett om du håller med Smucker eller inte i hans analyser, så kommer du att hitta användbart i boken.

Folkfest för fred

3 juni anordnades Folkfest för fred i Malmö, en festival med musik, kultur och föreläsningar. Bland talarna finns Malin Björk och Håkan Svenneling. Folkviljan har intervjuat dem.

Hallå där, Håkan Svenneling!

Vem är du?

Jag är riksdagsledamot från Värmlands län, och sedan 2018 är jag Vänsterpartiets utrikespolitiska talesperson. Det innebär att jag är ansvarig för allt som rör utrikespolitik.

Nato är kanske den mest aktuella utrikesfrågan. Hur ser du på Sveriges Nato-ansökan?

Ett svenskt medlemskap i Nato kommer inte göra Sverige säkrare. Vi lämnar 200 år av alliansfrihet, och det kommer påverka Sverige på en lång rad sätt. Men vi fortsätter att lyfta varför detta är ett historiskt felval i debatterna.

Vad finns det för risker med ett Nato-medlemskap?

Vi kommer ställa om från att ha en försvarsmakt som är till för att försvara oss själva, till att ingå i Natos 360-graders-system. Det innebär att vi kan dras in i krig och konflikter långt ifrån Sverige, och vi kommer ingå i ett en allians med tydliga demokratiska brister.

Vi kommer också bli en del av ett kärnvapenparaply, där regeringen inte hade med några förbehåll i vår ansökan. Vänsterpartiet vill ha lagstiftning om en kärnvapenfri zon och ett undantag från att delta i kärnvapenövningar.

Turkiet är Natos näst största medlemsland. Hur kommer det att påverka?

Erdogan är en auktoritär despot som hotat sina grannländer och som genomfört bombningar i Kurdistan. Turkiet kommer fortsätta på samma sätt även efter att vi blivit medlemmar, så de borgerligas argument om att Nato är en demokratisk allians är fel.

Vad talade du om under Folkfest för fred?

Jag hade en tillbakablick på vad som hänt under det senaste året, och en framåtblick om vart vi ska. Vänsterpartiet har snart kongress, så vi är i ett viktigt skede för att forma vår politik. Vi behöver bestämma vilka röda linjer vi har och var vi står som parti, och det kräver en diskussion redan nu.

Hallå där, Malin Björk!

Vem är du?

Jag är Vänsterpartiets EU-parlamentariker, och sitter min andra mandatperiod.

Vem är du?

Jag driver samma vänsterpolitik som

hemma: står upp mot storföretag, agerar för kvinnor, klimatet och HBTQ-frågor. Vi arbetar för schysst handel och en hållbar lagstiftning, och även om Vänsterpartiet inte gillar EU särskilt mycket vill vi vara med och påverka.

Sverigedemokraterna har lyft frågan om Swexit. Ska vi gå ur EU?

Det är inget som avgörs av oss i EU-parlamentet. Det pågår ett arbete med att ta fram ett nytt partiprogram där den frågan kan ingå, men vi har hittills bedömt att det inte är aktuellt att väcka frågan om utträde.

Sverige är just nu ordförandeland i EU. Hur märks det?

Här i Bryssel blev reaktionerna oerhört

negativa på att regeringen stöder sig på ett högerextremt parti. Eftersom villkoren för politiken har dikterats av SD har de hållit sig tysta och diskreta, och till exempel hållit möten ute på Arlanda, dit det är krångligt att ta sig.

Vad talade du om under Folkfest för fred?

Jag talade om EU:s militärisering, och hur politiken knyts allt mer till Nato. Det är en komplex fråga där olika vänsterpartier tycker olika, men vi måste ändå ha en vision för var vi ska.

Det var väldigt kul att komma till Malmö! Vi hade också studiedagar tillsammans med Enhedslisten, ett viktigt samarbete för att bygga en stark vänster.

Text: Johan Strandell

Lina Hjärtström talade om fred, feminism och nedrustning.

John Hörnquist menar att traditionella antiimperialistiska analyser som ser USA och väst som de enda imperialist-makterna framstår i dag allt mer som förlegade eller proryska.

Militarism och patriarkatet: tills döden skiljer dem åt

Lina Hjärtström från Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF Sverige, var inbjuden som talare på Folkfest för fred. IKFF är en politiskt obunden feministisk fredsorganisation som startade 1919. Womens International League for Peace and Freedom (WILPF) som IKFF är den svenska delen bildades 1915 för att protestera mot kriget som pågick i Europa. IKFF är med i International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, ICAN som år 2017 fick Nobels fredspris för sitt arbete med nedrustning och för försöken att ena FN mot kärnvapen.

Hjärtström talade under rubriken Militarism och patriarkatet: tills döden skiljer dem åt om temat fred, feminism och nedrustning, och diskuterade hur krig och upprustning kan motverkas och förebyggas. En central poäng som Hjärtström betonade är att det behövs ett jämställt, icke-patriarkalt inflytande över när det gäller beslut om krig och fred, där olika erfarenheter beaktas. Hon nämner att män, vilka som regel är i majoritet i förhandlingar, ofta har sin utgångspunkt i erfarenheter av strid.

Hjärtström tog också upp det faktum att kvinnor drabbas oproportionerligt hårt av våldet och utsattheten som krig skapar.

Kvinnor som offer, aldrig aktörer

Under krig reduceras kvinnor till offer, flyktingar, mödrar och de osynliggörs som politiska aktörer. Detta leder till att kvinnor i högre grad utesluts från beslutsprocesser som rör deras liv och överlevnad. Hjärtström utvecklade också hur feminism och antirasism användas som fredsbyggande praktiker, utan att de militariserar eller används för pinkwashing eller whitewashing, för att "tvätta rent" eller förvanska verkligheten. Till exempel använder Nato en gender inclusive language manual som har utvecklats av deras Kvinna, fred, säkerhetsavdelning. Dessutom har det svenska försvaret ett djupgående samarbete med Nato om gender i militära operationer.

Hjärtström och IKFF anser att kvinnors erfarenheter av krigssituationer och konflikter samt kvinnors deltagande i förebyggande och lösande av konflikter

bör främjas på den internationella arenan. IKFF arbetar för nedrustning och att Sverige ska skriva under FN-avtalet om att förbjuda kärnvapen (förkortat TPNW) vilket trädde i kraft 2021. Hjärtström betonar de humanitära konsekvenserna av kärnvapen och vikten av att de lyfts fram. Hon tar också upp mördarrobotar och vapenhandel och visar hur de tillsammans gör nedrustning till en central feministisk fråga.

Hjärtström framhöll att i och med det troliga inträdet i NATO blir nedrustningsfrågan extra viktig att driva i förhållande till frågor om antimilitarism, klimaträttvisa, och social rättvisa. Hon uttrycker här¹ det starka samband som finns mellan militarism, patriarkat och kolonialism.

Det finns en lokal avdelning av IKFF i Malmö-Lund som Lina Hjärtström varit engagerad i det senaste decenniet. Man kan via hemsidan ikff.se komma i kontakt med dem och se vilka aktiviteter de planerar.

Text: Anton Öhman

1) Se utbildningscentret Nordic Centre for Gender in Military Operations, NCGM

Rysslands fattigimperialism

John Hörnquist arbetar som tjänsteman i Vänsterpartiet med ansvar för studier. Han var tidigare redaktör för tidskriften Socialistisk Debatt, och har skrivit mycket om världssystemteori och hur utvecklingen i Väst- och Östeuropa hänger samman. Hörnquist inbjöds att tala i egenskap av expert på frågor som rör imperialism, världsläget, och Östeuropa. Han talade om vad han benämner som Rysslands fattigimperialism – och hur den skiljer sig från sin västliga motsvarighet – och bakomliggande historiska och strukturella orsaker till världsläget idag. Han talade om den nya världsordningen som har utvecklats under de senaste decennierna, hur den har uppstått och gav insikter om hur Ryssland gått från demokratisering till auktoritär revanschism.

Två sidor av samma mynt

En utgångspunkt Hörquist tar är att imperialismen fortfarande formar men också tvingas förhålla sig till allt starkare krafter underifrån, i dagens allt mer multipolära värld. En central berättelse här handlar om hur och varför demokratiseringen av Sovjetunionen slutade med oligarkvälden, fattigdom, revanschism och krig. Hörnquist hävdar att utvecklingen i Väst- och Östeuropa inte kan förstås som motsatser, utan som två sidor av samma mynt.

– Den nyliberala draksådd som spreds när västvärldens ledare och ekonomer i samarbete med ryska och ukrainska nyrika oligarker privatiserade sönder ländernas samhällen, har sedan länge ätit sönder allt mer av även våra egna samhällen, med samma politiskt reaktionära utveckling som följd, och lett till de spänningar som nu briserat i fullt krig i Europa, säger Hörnquist.

Hörnquist menade att förklaringsmodeller som betonar konflikten mellan liberal demokrati och diktatur vinner terräng och hänvisade till Natos gene-

ralsekreterare Stoltenbergs påstående att "problemet är att [Ryssland och Kina] inte delar våra värderingar: frihet och demokrati, samt en rättsbaserad världsordning".

Förklaringsmodellen han framlägger, grundad i världssystemteoretiskt tänkande, går ut på att världen börjat röra sig från USA-dominans och mot en multipolär värld vilket skapar större utrymme för olika regioner att själva forma sin utveckling.

Världen inte en samling av isolerade nationer

Världssystemteorin utvecklades av tänkare som Immanuel Wallerstein, Samir Amin, André Gunder Frank och Giovanni Arrighi på 1970-talet, och bygger bland annat vidare på marxistisk antiimperialistisk teori. En central idé i världssystemteorin är att världen inte betraktas som en samling av isolerade nationer, utan som ett integrerat och hierarkiskt system där olika länder och regioner är inbördes beroende av varandra. Enligt teorin är detta system uppdelat i tre huvudsakliga zoner: kärnan, periferin och semiperiferin.

Samir Amin visar på hur västmakterna och Japan genom "fem monopol" – över högteknologi, världsomspännande finansmarknader, strategiska naturtillgångar, globala medier och kommunikation samt massförstörelsevapen – länge kunde inordna och exploatera de nyindustrialiserade länderna som underleverantörer i sina egna produktionskedjor. Detta har skett kollektivt, under USA:s ledning: den enda av de samverkande staterna som är politiskt och militärt stark nog att upprätthålla den här världsordningen – under förutsättning att EU och Japan accepterar och delvis finansierar USA:s ledande roll. Såväl Ryssland krig som Bricsländernas – och särskilt Kinas – växande makt har dock visat att dessa monopol börjat undergrävas, vilket lagt grunden för den

nya världsordningen.

Hörnquist påpekade att Ryssland vågat invadera Ukraina och utmana västvärlden tack vare att de vet att omvärlden också behöver dess gas och olja, och i skydd av sina kärnvapen. Men just därför medför strategin också att riskerna för kärnvapenkrig åter ökat, och att det "skydd" som Natos kärnvapenparaply erbjuder är svagare i dag än på länge. Spänningarna i sig själva föder motåtgärder på alla sidor, vilket i sin tur föder nya spänningar. Ukraina behöver omvärldens stöd (precis som andra angripna folk behöver stöd mot sina angripare), men utöver det måste upptrappningen brytas och en fredlig multipolär ordning byggas upp.

Den allt svagare USA-ledda världsordningen

Hörnquist hävdade att Europa idag förlorar både säkerhetsmässigt och ekonomiskt på att klamra sig fast vid den allt svagare USA-ledda världsordningen. Slutsatsen blir att ett mer självständigt Europa skulle behöva kunna försvara sig självt, men då det inte skulle kunna dominera världen imperialistiskt som tidigare utan militäralliansen med USA, så skulle det ha större incitament att på mer jämlika sätt utveckla sin ekonomi, demokrati, omställning och säkerhet – och att verka för en jämlikare, fredligare och mer demokratisk omvärld. Han poängterade att Sverige som icke Nato-land hade kunnat spela en positiv roll för att bidra till en sådan utveckling, och pratade om behovet av att framöver diskutera vad vi kan göra för att vrida både Sverige och Europa åt ett sådant håll. Men underströk också att en sådan utveckling bara kommer att kunna drivas fram underifrån – såväl i Europa som i världen – som när internationalismen var självklar för socialister för drygt hundra år sedan.

Text: Anton Öhman

Regeringen & SD snålar med pengarna till regionerna:

Patienter vårdas i korridoren – högern borde skämmas!

Kritiken mot högerregeringen var hård när Vänsterpartiet presenterade sitt förslag till vårbudget under tisdagen. Trots att sjukvården saknar miljarder så väljer regeringen att inte göra någonting. Vänsterpartiet föreslår därför ett räddningspaket för sjukvården.

– Hjärtsjuka patienter vårdas i korridorerna. Sjukhus delar ut grytlock som ska användas som larm, till patienter. I det läget gör regeringen ingenting. Kristersson och Åkesson borde skämmas, sa Nooshi Dadgostar när partiets budget presenterades i riksdagen.

Vänsterpartiets förslag innebär ett tillskott på 8 miljarder till regionerna. För Region Skåne innebär det 1 miljard extra redan i år. Det är något som Vänsterpartiets regionråd Alexandra Thomasson menar skulle gjort en enormt stor skillnad.

– Vår ekonomi är hårt ansträngd i regionen. Utan statliga medel så kommer det bli svårt att lösa den här krisen utan att höja skatten. Om sjukvården ska fungera krävs det mer resurser och här visar SD och högerregeringen att de prioriterar skattesänkningar för de rika före en fungerande sjukvård, säger Alexandra.

Ali Esbati, som är ekonomisk-politisk talesperson för Vänsterpartiet, medverkade också när vänsterns vårbudget presenterades. Han menar att det är viktigt att regeringen redan innan

sommaren måste ge besked om vad som kommer gälla för sjukvården nästa år.

– I de flesta regionerna görs budgeten för 2024 redan nu och om regeringen inte ger klara besked om ytterligare resurser till sjukvården riskerar vi att se omfattande nedskärningar i sjukvården nästa år, sa Ali.

Det är inte bara ökade generella statsbidrag som Vänsterpartiet föreslår i budgeten. Man vill även låta regionerna få använda alla riktade statsbidrag som generella samtidigt som statsbidragen måste indexeras så att de följer kostnadsutvecklingen.

– Det kan verka som byråkratiska förslag men detta är förändringar som skulle göra sjukvården mer effektiv och att vi skulle slippa massor av onödig administration som riktade statsbidrag medför, fortsätter Ali.

Indexeringen av statsbidragen är helt nödvändig enligt Ali. När bidragen inte följer kostnadsutvecklingen så krymper resurserna till sjukvården. Hade statsbidragen indexerats så hade statsbidragen varit 25 miljarder högre.

– Hade sjukvården haft de resurserna idag hade situationen sett helt annorlunda ut. Då hade vi kunnat prata om satsningar på personal och kvalitet istället för att diskussionen handlar om nedskärningar och kris, säger Ali.

För Region Skåne skulle Vänsterpartiets budgetförslag förändra förutsättningarna för sjukvården i grunden, menar Alexandra. Med stärkta statsbidrag och minskad detaljstyrning skulle det kunna satsas ordentligt på fler anställda och bättre arbetsvillkor.

– Vi behöver en politik som utgår från medborgarnas behov. Vi behöver mer resurser och vi ska kunna ha en fungerande sjukvård. Därför är jag glad att Vänsterpartiet driver på för detta på alla nivåer, avslutar Alexandra.

Text: Werner Petersson

Missa inte att läsa mer om Vänsterpartiets sjukvårdspolitik på www.vansternivarden.se/skane

Vänsterpartiets förslag innebär ett tillskott på 8 miljarder till regionerna. För Region Skåne innebär det 1 miljard extra redan i år. Det är något som Vänsterpartiets regionråd Alexandra Thomasson menar skulle gjort en enormt stor skillnad.

Det måste bli billigare att ta bussen!

Det ska vara enkelt och billigt att ställa om och göra resandet mer klimatsmart. Det var budskapet när Vänsterpartiet presenterade sin vårbudget-motion i riksdagen. En halvering av priserna i kollektivtrafiken och investeringar i utbyggd trafik skulle ge både klimatnytta och starkare hushållsekonomi menar partiet.

Vi talar med Vänsterpartiets riksdagsledamot och talesperson för trafikfrågor Linda Snecker på resecentrum i hennes hemstad Norrköping. Hon kommer hem med tåget några dagar efter att partiet presenterat budgeten i riksdagen.

– Ett stort hinder för många att ställa bilen och åka kollektivt är priset. Vi har sett kraftiga prisökningar inom kollektivtrafiken under många år. Det har gjort det betydligt dyrare att ställa om resandet, säger Linda.

Den sista tiden har länder som Spanien och Tyskland genomfört radikala reformer där priserna i kollektivtrafiken sänkts ordentligt vilket också lett till kraftigt ökat resande menar Linda som tycker att Sverige borde ta efter.

– Idag går Sverige åt helt fel håll. Vi ser att det blir dyrare och svårare att

Vänsterpartiets riksdagsledamot och talesperson för trafikfrågor Linda Snecker

resa kollektivt. Det kommer aldrig vara hållbart. Vi ser ju också att det i dessa ekonomiska tider skulle kunna vara en rejäl lättnad i hushållsekonomi för många om det blev billigare att resa, fortsätter Linda.

Kollektivtrafiken måste vara en viktig del i klimatpolitiken enligt Vänsterpartiet som vill ha en modern klimatlag. Där vill man se till att värna kollektivtrafiken i hela landet till rimliga priser. Därför avsätter partiet också 5 miljarder kronor till utbyggnad och förstärkningar av kollektivtrafiken.

– Med billigare kollektivtrafik kan fler ställa bilen, säger Linda.

– Med lägre priser och bättre tillgänglighet så kan vi ta ett rejält kliv i rätt riktning. I stora delar av landet kan vi få väldigt många att ställa bilen och

resa kollektivt istället. Det skulle vara en stor vinst för både klimat och ekonomi, säger Linda.

Att resa kollektivt är inte alltid ett alternativ. För många på landsbygden är turtätheten för låg eller så saknas det helt kollektivtrafik. Det är något som Linda är väl medveten om och hon menar att Vänsterpartiet har med sig det perspektivet i politiken också.

– Självklart ska man kunna bo och arbeta i hela landet. Vi måste ha en politik som gör att landet håller ihop. Det finns de som inte kan klara sig utan bilen och så kommer det alltid att vara. Det är inte något problem om vi kan ställa om resandet för de som bor i och i närheten av städerna, avslutar Linda.

Text: Werner Petersson

SOMMARPLÅGA PÅ REPEAT:

”Det blir ett stockholmssyndrom för oss i personalen”

Viktor har arbetat som sjuksköterska i Region Skåne i fem år. Vi träffades en solig majdag för att prata om känslan av att vara gisslan hos sin arbetsgivare, ilska över att tvingas lösa en omöjlig situation och solidaritet med sina kollegor.

Sommaren började egentligen för två månader sen, i plane-ring och prat, säger Viktor. Stressen börjar sätta sig på avdelningen någon gång i slutet av april.

– Förra sommaren arbetade jag på urologen. Då fick vi, om jag minns rätt, besked om att vi skulle ha öppet 35 platser på våra två avdelningar. I vanliga fall har vi 22 på varje. Så då går vi ner marginellt – det är bara det att vi bara har bemanning för betydligt färre platser om alla anställda ska få sina semestrar. Det som vore rimligt i en sådan situation hade kanske varit att gå ner på totalt 28 platser och sedan pussla ihop det, men ledningen gav sig inte om 35 platser. De hade bara ett besked till oss: ”Lös det”. Det blir en omöjlig situation. Våra chefer svarar ”personalen finns inte, var ska jag hitta personalen? Det räcker inte ens med ordinarie”. Men beskedet kom bara

Det som vore rimligt i en sådan situation hade kanske varit att gå ner på totalt 28 platser och sedan pussla ihop det, men ledningen gav sig inte om 35 platser. De hade bara ett besked till oss: ”Lös det”.

tillbaka om och om igen, att vi skulle lösa det på avdelningen.

Den stressen sätter sig i verksamheten och personalen. Det blir en affektsmitta: hur ska sommaren bli? Vi har alla varit där, vi vet precis vad det innebär. Det som saknas är marginalerna. Man täcker schemaraderna med minimibemanning, så om någon blir sjuk, vilket man ju blir precis som på en vanlig arbetsplats, då kan det rasa totalt. Det är inte alls säkert att man får in vikarier, och då står man där på två syrror som ska dra i avdelningarna. Det är det som är stressigt också, att gå till jobbet och aldrig veta vad det är för situation man kommer till.

Ledningen sitter med sina kvoter och sina siffror, med platser som måste finnas. Det är en omöjlig ekvation och vi får inget gehör. Inför varje sommar råder det en extrem brist på personal som kan täcka upp semestrarna. Det verkar bara vara en omständighet för dem. Man undrar ju vad det är för ledning som sitter med de här besluten? Hur ska vi trolle med knäna och göra något omöjligt för att de har tagit ett beslut om en siffra? Det blir lite av ett chicken race och ledningen brukar vika av det sista med en kompromiss, att de går ner i patientantal till slut. Men det hamnar ändå alltid på några fler patienter än vad vi egentligen klarar av.

Det blir ett stockholmssyndrom. Vi är många som är kvar av lojalitet till verksamheten, till kollegorna. Man vill få det att funka ”Hur löser vi detta?”. Det borde inte vara en fråga, om hur vi anställda löser regionens uppdrag.

Och om man inte går in och tar pass är det ens egna kollegor som hamnar i kläm?

– Ja, och vår närmsta chef som ändå gör sitt för oss. Avdelningscheferna kämpar för oss och då vill man ändå möta dem i det. Men när man tar ett steg tillbaka och ser på vad vi håller på med så är det helt galet. Ledningen ställer ju upp omöjliga krav. Hur ska man gå omöjliga krav till mötes? Varför ens förhandla med dem? Och folk säger ju upp sig, folk slutar. Det har jag också gjort ett år. Det var det bästa jag kunde göra där och då.

Det blir ett stockholmssyndrom. Vi är jättemånga kollegor som är kvar av lojalitet till verksamheten. Man har lojalitet till kollegorna. Man vill få det att funka och få det att gå ihop. ”Hur löser vi detta?”. Det borde inte vara en fråga, om hur vi som anställda sjuksköterskor löser regionens uppdrag. Men jag har aldrig varit med om något annat

än att vi gör det till vårt problem, av solidaritet till varandra.

Och patienterna kommer ju ändå?

– De kommer ändå ja. Sen har man en livlig dialog med vårdplatskoordinatör. De har ju det riktigt svåra uppdraget i att ta patienter från akuten och hitta en plats åt dem på vårdavdelningarna, trolle fram en plats. Vi har stor respekt för deras arbete, men det kan ju komma till en punkt där man bara blåvagnar. ”Vi har sjuk personal, vi kan inte ta fler förrän nästa pass går på”. Men man försöker ju alltid lösa det.

Flödet av patienter blir annorlunda på sommaren, men det upphör ju inte. Som på mitt nuvarande arbete på Sprutbytet. Vi går ner från tre till två sjuksköterskor i bemanning från och med nu och sedan hela sommaren ut. Det är bara det att vi jobbar med aktiva missbrukare. Sommaren är inte deras lugnaste tid. Då ska vi reda upp det vi normalt sett gör på tre personer på två. Vi klarar det för att vi har bra kollegor men det är ju en utmaning. Och då är vi en mottagning med fasta öppettider måndag till fredag och inte en avdelning där man har ett akut flöde.

Det skapar en mer direkt stress på avdelning?

– Ja. Och det är ju det: vad man står med

Det var vad jag var mest rädd för när jag blev sjuksköterska, ”kommer förutsättningarna göra att jag riskerar människors liv?” Och det sker, speciellt under sommaren.

i slutet av dagen. Det var vad jag var mest rädd för när jag blev sjuksköterska, ”kommer förutsättningarna göra att jag riskerar människors liv?”

Och det sker ju. Regelbundet och på rutin. Speciellt under sommaren. Det är inte patientsäkert. Man ser det ju mycket, folk som skrivs hem från akuten fastän de egentligen skulle ha behövt bli inlagda. De kommer tillbaka två dagar senare och har blivit mycket sämre. Men det finns inga platser.

Jag är inte akutläkare och jag träffar inte patienten första gången utan just när de kommer tillbaka. Sedan när de ska hem från avdelningen... Det handlar ofta om gamla sköra patienter. Hemtjänsten ska möta upp. Men där finns bara vikarier på sommaren. Den planeringen håller inte, och det vet vi när de skrivs ut. Det blir den här etiska stressen. Den tar personligt.

Visst, det är vår personliga yrkeslegitimation som står på spel på ett rent professionellt plan. Men det som gnager är på det personliga planet. ”Blev det

där bra, gjorde vi så gott vi kunde?”. Speciellt om någon blir riktigt dålig. ”Kunde vi gjort mer om jag hade ögonen där istället för de extra fyra patienterna jag hade?” eller att jag inte hade någon back-upkollega som var flytande på avdelningen som kunde vara mina extra ögon på den patienten... där är min legitimation inte i fara, men mitt samvete kan absolut inte komma till ro. Sådana fall går jag ju fortfarande med.

Efter ett tag blir det ganska få fall man minns. Men några sticker ut. Där samvetet påminner en... Frågan finns där. Och det blir jag arg på, den frågan vill inte jag behöva ha. Jag vill ha förutsättningar som gör att jag slipper gå och bära på det.

Efter ett tag blir det ganska få patienter man minns, få fall man minns. Men några sticker ut. Där samvetet påminner en.... Jag har aldrig haft något som gått allvarligt fel. Men känslan bär man på ändå. Frågan finns där. Och det blir jag arg på, den frågan vill inte jag behöva ha. Jag vill ha förutsättningar som gör att jag slipper gå och bära på det.

Text: Emma Eliasson Åström

Den socialistiska vårdarbetaren i den konstanta vårdkrisens tid

När jag som ivrig socialist och nybakad student övergav tankarna på att läsa statsvetenskap eller humaniora var det för att jag var trött på konstant käbbel med liberala gymnasielärare. Som läkare hoppades jag både kunna göra handfast skillnad för patienter och samtidigt ha en bra utgångspunkt för att bedriva socialistisk politik. Sju år efter examen och med ca 10 års erfarenhet från "en sjukvård i kris" kan jag konstatera att jag hade rätt. I denna text vill jag lyfta ett antal strategiska frågor om hur socialistiska vårdarbetare kan göra maximal nytta.

1. Kom ihåg vem som är vår verkliga fiende

I den dagsaktuella kampen kan vårdpersonalens ilska ofta riktas mot verksamhetschefer, sjukhuschefer eller andra höga tjänstemän. Ilskan är ofta berättigad och chefer på olika nivåer ska utkrävas på ansvar för brister i den verksamhet de har ansvar för. Men vilka krav är rimliga att ha på en sjukhuschef med en undermålig budget? Vår uppgift som socialister bör vara att lyfta kritiken till högre nivåer: från sjukhuschef till regionstyrelse, från regionstyrelse till regering och från regering till det rådande ekonomiska systemet, kapitalismen. Det är den kapitalistiska logiken som utgör hotet mot dagens sjukvård på flera olika plan: underfinansieringen genom bristfällig progressiv beskattning och vinstuttag, privata sjukförsäkringar som ett sätt att göra hälsa till en vara vilken som helst på en marknad.

Om vi lyckas med att förklara detta för kollegor, patienter och allmänhet tjänar det dubbla syften. Dels står vi bättre rustade att försvara våra arbetsplatser när vi har en klar bild av vilka krafter vi kämpar mot. Dels så kan vi föra upp frågan om kapitalismen på den politiska dagordningen. Vår uppgift är att rikta fokus på konflikten mellan kapitalets intrång i vården och vår gemensamma

målsättning om en jämlik och bra sjukvård. Detta kan gagna kampen mot den ojämlikhet som är ett problem också när det handlar om rätt till bostad, bra mat, kultur och en meningsfull fritid.

2. Vilka är våra mål?

I flera nätverk som jag har deltagit i har en konfliktfråga varit vilka krav vi ska resa och hur politiska vi ska bli. Min uppfattning är att det finns få sektorer i samhället som är så politiska som vårdpersonal, på det sättet att vårdpersonal ofta engagerar sig för att försvara sina arbetsplatser mot politiskt orsakade försämringar. Samtidigt finns det en rädsla för att framstå som alltför politisk, vilket i praktiken oftast kan tolkas som för vänster. Det är också en strategiskt delikat fråga ifall det är bäst att begränsa sig till golvnära krav som att "öppna alla vårdplatser" eller "höj undersköterskornas löner" utan att lägga sig i mer politiska frågor som att kräva "mer resurser till sjukvården", eller rent utav "låt de rika betala sjukvårdens kris". Ju mer golvnära eller begränsade kraven är, desto lättare är det för vårdpersonal som inte vill definiera sig politiskt och för borgerlig vårdpersonal att ansluta till proteströrelser som därmed får större bredd. Samtidigt är den sortens krav så platta att alla politiker kan ställa sig bakom dem – det är klart vi vill öppna alla vårdplatser.

Att vi känner till vårt mål gör det inte enkelt att avgöra vilka paroller som är lämpligast att lyfta i en given situation. Vår uppgift som socialistiska vårdarbetare är att koppla samman de problem som vårdarbetare upplever i sin vardag med det större hot mot den behovsstyrda och offentligt finansierade sjukvården som utgörs av marknadskrafternas intrång i vården och högerpolitik över lag. Bristen på vårdplatser kan enkelt kopplas till resursbrist vilket i sin tur hör ihop med den bristfälliga beskattningen av den rikaste procenten. Sjuksköterskebristen på offentliga akutsjukhus hänger samman med att privata aktörer som inte har samma totala patientansvar kan locka personal med bättre arbetstider och löner, genom att ersättningarna i den marknad som sjukvården har blivit gör att det lönar sig mer att ta hand om rika och friska

patienter, särskilt patienter med privat sjukförsäkring.

3. Kampen för den jämlika hälsan sker på alla nivåer

Som socialistiska vårdarbetare har vi den dubbla uppgiften att i vårdvardagen stå upp mot rasism och andra sorters förtryck och verka för jämlikhet samtidigt som vi ska värna folkhälsan i större politiska frågor. Att verka för en jämlik vård är inte en uppgift förbehållen socialister, men i tider när privatfinansierade patienter går före vårdköer och lagar som kräver att vårdpersonal ska ange papperslösa vårdsökande finns på den politiska dagordningen blir det extra viktigt att på sin egen arbetsplats och i de enskilda patientmötena ha med sig ett uttalat jämlikhetstänk.

Frågor som vi bör ställa till oss själva och till våra kollegor är: har den här patientens ohälsa sina rötter i någon social orättvisa? Om det är så, gagnar det patienten att vi benämner de sociala orsakerna till sjukdomstillståndet? Ett förtigande av en sjukdoms sociala orsaker kan leda till att vården fyller en konservativ roll genom att beskriva det biologiska uttrycket av förtryck som ett strikt biomedicinskt problem.

Vidare bör vi fråga oss ifall vi kan stärka patienten till att själv påverka den sociala orsaken till ohälsa – exempelvis lämna en våldsam partner eller gå med i fackföreningen för att ställa krav på förändrad arbetsmiljö.

Slutligen har vi socialistiska vårdarbetare många möjligheter att angripa de strukturer av ojämlikhet som är en viktig orsak till såväl generell ohälsa som ojämlikhet i hälsa. Klassforskaren Göran Therborn har pekat ut vårdpersonal som en viktig grupp för att stoppa den alltmer aggressiva kapitalismens expansion, och jag tror att han har rätt. Utifrån personliga preferenser och lokala förutsättningar kan vi genom arbete i fack, asyrrörelse, kvinnojourer, partipolitiskt och utomparlamentariskt arbete ställa oss i vägen för de attacker som i en tid av gryende fascism ständigt sker mot en av arbetarrörelsens viktigaste segrar: den offentligt finansierade och behovsstyrda vården.

Sten Axelsson Fisk, läkare på Ystad lasarett

”De höjer sina egna löner, men skär ner i skolan”

Under flera år har styret i Malmö, med Socialdemokraterna i fronten, skurit ner i skolan. Jämfört med Stockholm och Göteborg lägger Malmö betydligt mindre pengar per elev. En elev i Stockholm får nästan 9000 kr mer än i Malmö varje år. Boel Pettersson, 50 år, arbetar som textilslöjds lärare i en grundskola i Lund och har tidigare arbetat många år i Malmö stad. Men till slut fick hon nog.

Boel Pettersson har flera förtroendeuppdrag för Vänsterpartiet i Malmö, bland annat som ledamot i kommunfullmäktige.

– Jag började arbeta som vikarie i skolan, och blev förälskad i mitt arbete och blev kvar. Men bland annat på grund av nedskärningar under lång tid i Malmös skolor, så sökte jag mig bort från Malmö. Det gick inte längre.

”De utgår inte från elevernas behov”

Boel Pettersson menar att ett av de stora problemen är att kommunen sätter budgeten för skolan först, och sedan får utbildningen anpassas efter det. Det borde vara tvärt om.

– Som det är nu så utgår rektorn inte

Boel Pettersson är en av våra fritidspolitiker. Hon arbetade tidigare som lärare i Malmö, men övergav till sist kommunen, bland annat på grund av de stora nedskärningarna i skolan.

utifrån vilka behov eleverna har, utan ifrån vilken budget som ligger. Och så får eleverna anpassa sig efter det. Boel Pettersson menar att det speciellt drabbar elever med särskilda behov. Finns det bara ekonomi för en elevassistent, så kan fyra elever få dela på en assistent. Något som går ut över både personal och elev.

– Ett annat sätt att spara pengar är att ta in obehörig personal. En utbildad lärare kostar inte lika mycket som en behörig. Det är speciellt vanligt inom mitt ämne, slöjd, som inte anses vara lika viktigt som andra ämnen.

Politikerlönerna höjs – men lärarna då?

Boel Pettersson ser också ett problem med vinstdrivande skolor, där företagen tar ut våra skattepengar i vinst.

– Problemet är inte ideella föreningar som driver skolor, de drivs oftast av att skapa en bra skola. Men ett företag som startar en skola vill först och främst tjäna pengar. Det drabbar eleverna.

Nedskärningarna i Malmös skolor har skett på ett slugt sätt, bland annat genom att inte kompensera i budgeten för ökade löneökningar.

– Politikerna är nog med att deras egna löner skall höjas, men lärarnas löner behöver de inte kompensera för. Det är fullt.

Förutom att sätta budgeten efter skolans behov och inte tvärt om, så vill Boel Pettersson att skolförvaltningen inte ska detaljstyra så mycket.

– Det är mycket toppstyrning både från förvaltningen och rektorerna. Jag anser att lärarna själva bäst vet vad som behövs, vi behöver lyssna på lärarna!

– Skär ner i de ”hårda” nämnderna, som tekniska nämnden, sänk politikerlönerna och höj hellre skatten. Men skär inte ner i skolan.

Freda verksamheterna som möter Malmöborna

Med en högerregering vid makten får inte kommunerna tillräckligt med resurser, men Boel Pettersson tycker inte att man kan skära ner på barnen som S, L och MP i Malmös stad har gjort.

– Skär ner i de ”hårda” nämnderna, som tekniska nämnden, sänk politikerlönerna och höj hellre skatten. Men skär inte ner i skolan.

Skolan har länge gått på knäna

Anders Skans är gruppleddare för Vänsterpartiet i Malmö och bekräftar Boel Petterssons bild av att nedskärningarna har skett under lång tid.

– Det har inte satsats på skolan. Sedan 2015 då Vänsterpartiet tvingades bort av styret med Socialdemokraterna så har det skett mer eller mindre nedskärningar varje år. Skolan har gått på knäna länge, och det är därför som vi i Vänsterpartiet verkligen har velat satsa.

Han anser också att staten skulle gå in med större ekonomiska resurser till kommunerna, men när den borgerliga regeringen med stöd av SD inte vill satsa så ser han hellre en mindre kommunal skattehöjning än att det ska drabba skolan.

– Vänsterpartiet kan tänka sig att göra prioriteringar där administration och andra mindre viktiga verksamheter får minskade anslag, men inte den verksamhet som möter Malmöborna.

Text: Sofie Valfridsson
Foto: Emmalisa Pauly

Anders Skans är vår gruppleddare för V i Malmö. Han säger att Vänsterpartiet hellre ser en kommunal skattehöjning än att skära ner i skolan och annan verksamhet som möter Malmöborna.

Aktuellt i Malmöpolitiken

Malmöbor ska inte behöva välja mellan att betala hyra eller mat

Försommaren har äntligen kommit till Malmö och solen har lockat ut Malmöborna till parker och uteserveringar. Samtidigt hotas stora delar av Malmös hyresgäster av ytterligare hyreshöjningar, inflationen driver upp matpriser och de styrande politikerna har få lösningar på problemen. Malmövänstern fortsätter arbetet i opposition med att lägga förslag för att förbättra vår stad ännu mer och ställa styret till svars för nedskärningar och försämringar.

Anfal Mahdi och Emma-Lina Johansson har legat på styret S, L & MP och krävt att politikerna ska ta sitt ansvar för att hålla nere hyrorna och kompensera för de stigande matpriserna.

– Jag bor själv i hyresrätt och blir väldigt ledsen över att de av oss som har minst kapital ska finansiera fastighetsbolagens vinster på det här sättet. Samtidigt har staden förbundit sig till The Shift – ett FN-lätt initiativ där vi ska stoppa marknadseringen av bostäder och hålla hyror nere så vanligt folk har råd att bo. Därför ställde jag frågan till kommunstyrelsens ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) om vad hon och styret tänker göra för att uppfylla The Shift. Svaret var mycket oklart. Det saknas politisk vilja idag, säger Emma-Lina Johansson, oppositionsråd.

Matpriserna har stigit med över 20 %

Anfal Mahdi, vårt andra oppositionsråd, frågade arbetsmarknads- och socialnämndens ordförande om nämnden tänker vidta åtgärder för att kompensera de stigande matpriserna. Riksnormen som är grunden för hur mycket ersättningen blir inom ekonomiskt bistånd har räknats upp med 8,6%, medan matpriserna har stigit med 20,95 %.

– Hur ska de fattigaste barnfamiljerna klara att ha råd med tillräckligt med mat? Den frågan ville jag ha svar på från Sedat Arif (S), men han var tydlig med att de inte tänker göra något åt problemet. Samtidigt strömmar medlemsansökningar in till Stadsmissionens billiga matbutik och folk får välja mellan att betala hyra eller mat. Varför ska de som har det sämst ställt betala för krisen?, säger Anfal Mahdi i en kommentar.

Anders Skans säger att Vänsterpartiet kommer fortsätta kämpa för att staden ska göra allt den kan för att uppfylla både lokala miljö- och klimatmål och globala sådana.

Styret prioriterar inte miljö- och klimatmålen

Miljö- och klimatfrågan är ständigt aktuell i Malmöpolitiken. Varje fredag samlas Fridays for Future på stadshustrappan och inför varje fullmäktige manifesterar de tillsammans med andra organisationer utanför rådhuset. Anders Skans, vår gruppleadare i kommunfullmäktige har lämnat in en motion om att Malmö stad ska stödja fossilnedrustningsavtalet, Fossil Fuel Non-Proliferation Treaty. Detta är ett avtal där kommunen förbinder sig att sänka utsläppen i enlighet med Parisavtalet och att uppmäna fler att stödja detta.

– Till slut ville bara Vänsterpartiet helt stödja förslaget, Miljöpartiet var positiva till några delar. Alla andra partier ville avslå alla förslagen. Det visar hur lågt åtgärder för att förbättra vårt miljö- och klimatarbete i vår stad är prioriterat av styret i kommunen, säger Anders Skans. Men vi kommer fortsätta kämpa för att staden ska göra allt den kan för att uppfylla både lokala miljö- och klimatmål och globala sådana, avslutar han.

Bornholm och Österlen på knytkalas

Lördagen 3 juni träffades Vänstern i Sydostskåne med partikamrater från Enhedslisten på Bornholm för Sommarfest i Fiskestugan vid Världens Ände i Ystad.

Det bjöds in till ett vackert knytkalas där alla bidragit. Efter Stures patenterat svåra tipspromenad njöts inte bara mat och dricka. Några korta kärnfulla tal hölls och applåderades.

Sång- & musikgruppen Vänstersväng (V i SIN) ackompanjerade allsången och allra bäst lät det nog om en dansk översättning av Wiehes *En sång till modet*.

Det var 35 personer som njöt väder, mat, sång och samvaro samt fördjupade kontakter mellan Bornholm och Österlen.

Text: Ingemar Hansson

Vänstern i Lund: Vi vill vara med och påverka!

När S, M och KD tog över styret i Lund beslöt V att acceptera maktskiftet. Det fanns flera skäl för det. –Ett är att vi vill vara med och påverka, säger Helena Falk, som tack vare uppgörelsen blev Vänsterpartiets första kommunalråd i Lund.

Det var inget enkelt beslut, och det kunde tas först efter långa interna diskussioner.

–Men alla konflikter är inte dåliga. Huvudsaken är att vi står fast vid vår ideologiska grund, säger Maram Vikard, ordförande för Vänsterpartiet i Lund.

Partiet motsatte sig exempelvis så kallade effektiviseringar där de olika nämnderna åläggs att skära bort verksamhet med en viss procentsats.

–Det har lett till att vi kunnat undvika nedskärningar, bland annat i skolan, säger Helena Falk. Nu måste i stället politiken definiera vilka områden som ska prioriteras.

– Alla konflikter är intedåliga, huvudsaken är att vi står fast vid vår ideologiska grund, säger Maram Vikard.

När fastigheten vid Mårtenstorget i Lund renoveras riskerar Vänsterpartiets lokal att bli för dyr. Men Helena Falk (t v) och Maram Vikard ser nya möjligheter.

I uppgörelsen enades man också om att införa tillitsbaserad styrning i hela kommunen, vilket redan påbörjats inom utbildningsförvaltningen. Detaljstyrning och siffertrixande à la New Public Management ersätts av en ledningsfilosofi där professionen får ökat förtroende.

Partiskatten

–Att vi fick en kommunalrådspost har också stor betydelse, påpekar Helena Falk. Inte bara genom att en av oss – jag – får mer tid att förbereda våra ärenden. Utan också att partiföreningen kan dra nytta av Vänsterpartiets partiskatt.

Hennes lön som kommunalråd är 63 000 kronor i månaden. När partiskatten är dragen återstår cirka 32 000 kronor, resten går till partiet lokalt.

Till exempel till den lokal vid Mårtenstorget som partiet snart tvingas lämna när byggnaden renoveras och hyran sannolikt höjts. För Maram Vikard och Helena Falk är medlemsaktiviteten väl så viktig som framgångar i kommunala församlingar. Och det akademiska Lund ställer särskilda krav.

Mänskliga behov

– Vi har många experter inom väldigt många områden som är bra på att leverera välgrundade fakta, vilket ibland kan skymma de mänskliga behoven, säger Maram Vikard.

–Det kan ta lång tid att komma till beslut. Därför är det viktigt att aldrig släppa de ideologiska frågorna, tillfogar Helena.

För Lund är också arbetarna på

Tetra Pak och Alfa Laval, ett framtida sjukhusbygge och en pågående trafikstockning på E22 – som hade undvikits om spårvägslinjen till Brunnshög hade blivit den Lundalänk som var tänkt att landa i Södra Sandby och Dalby.

Ny lokal

I stället ska motorvägen byggas ut. Avtalet med Trafikverket är påskrivet. Alldeles intill bor vänsterväljarna och här – på Linero, Djingis Khan eller Norra Fäladen – föreställer sig Maram Vikard att Vänsterpartiet skulle kunna hitta sin nya lokal, en billigare och större.

–Det kan ju bli debatt om det också, säger hon glatt.

Politik är en ständig balansgång. Mellan det som samvetet bjuder och det ansvar man vill ta. Ibland är valet enkelt. Som att visa solidaritet med de lundabor som sedan 1930-talet använt Smörlyckan som sin plats för fysisk fostran, i våra dagar granne med Norra Fäladens alla ungar.

–Bygg inte sjukhuset här! Bygg om i stället, säger Helena Falk.

Öppna möten

Allt detta och mer därtill diskuteras under onsdagsträffar på Lilla caféet och i den kommunpolitiska gruppen, dit alla medlemmar är välkomna. Folkomröstning om E22 – samt trängselskatt, omförhandling och sänkt hastighet? Men i Lund som på så många andra ställen kan det vara svårt att engagera den enskilde. I Rut- & Rot-samhället lockar individuella lösningar mer,

– Många nöjer sig med att tycka till i sociala medier. Och det är väl bra, säger Maran Vikard. Men solidaritetsfrågorna har tappat. Därför satsar vi också på lite mer öppna möten över en kopp kaffe på kafé. Då utbyts argument om marxism och religion, unga och ideologi eller Nato och Kurdistan.

– Vi måste prata ideologi, upprepar Maram.

Per Längby

SD-styret i Hässleholm tvingades avgå

“Avgå Hanna!” stod det på plakaten när 30-talet demonstranter den 22 maj samlades utanför Kulturhuset i Hässleholm där kommunfullmäktige sammanträdde. Det var den andra demonstrationen på kort tid som krävde SD-kommunalrådet Hanna Nilssons avgång.

För Magnus Åkeborn, ordförande i V Hässleholm, var det centrala att SD måste bort från makten.

Inne i fullmäktigesalen utsågs samma kväll en ny kommunledning efter att det tidigare SD-M-KD-styret brutit samman. Bakgrunden är den skandal som briserade i mars i år då en konflikt mellan SD:s kommunalråd och företrädare för Vittfarnas vikingaby utanför Sösdala utvecklades på ett anmärkningsvärt sätt. En företrädare för vikingabyen hävdade att Hanna Nilsson försökt leja honom som torped för att få en invånare att dra tillbaka ett överklagande. Vikingabyen offentliggjorde inspelningar där Hanna Nilsson uttalade sig kränkande om politiker och tjänstemän i Hässleholm.

I detta läge krävde M och KD att SD skulle byta ut Hanna Nilsson som kommunalråd och kommunstyrelsens ordförande. SD slöt dock upp bakom sitt kommunalråd som även sitter i SD:s partistyrrelse, vilket ledde till att M och KD bröt samarbetet med SD.

Nu tar ett minoritetsstyre bestående av S och M över i Hässleholm. Det nya styret är resultatet av ett valtekniskt samarbete där även V, C, L och MP ingår.

– För oss var det centrala att SD måste bort från makten, kommenterar Magnus Åkeborn, ordförande i Vän-

sterpartiet Hässleholm. Deras styre hade en maktfullkomlig ledarstil där beslut och påtryckningar togs i slutna rum. Detta blandades med flams och trams. Det sätt styret betedde sig mot tjänstepersoner i hela organisationen var bedrägligt. Hässleholms medborgare och demokratin fick betala priset.

– Efter många försök och förhandlingar med nästan alla partier och efter många, långa diskussioner i partiföreningen, kunde vi gå med på att valtekniskt stödjade ett nytt styre med S och M. Vi är garanterade full insyn via deltagande i alla gruppmöten och vi behåller samtliga uppdrag och platser som vi har nu. Vi fortsätter driva vår politik men med insikten att vi måste bidra pragmatiskt till att detta styret består mandatperioden ut, avslutar Magnus Åkeborn.

Olof Norborg

EU-vänstern besökte Malmö

Samma vecka som Folkviljan gjordes klar för tryck hade Malmö besök av 90-talet deltagare från EU-parlamentets vänstergrupp, GUE/NGL.

Malin Björk, Malcolm Momodou Jallow och Emma-Lina Johansson samtalar.

FOTO: QUENTIN BRUNO

GUE/NGL står för Gauche unitaire européenne/Nordic Green Left (Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster). Det är EU-parlamentets minsta partigrupp med 38 ledamöter varav en är Vänsterpartiets Malin Björk. Gruppen leds av Martin Schirdewan från tyska Die Linke och Manon Aubry från franska La France insoumise.

Är arbetslinjen den enda vägens politik?

Sedan 80-talet har den nyliberala världsbilden varit dominerande och tillsammans med den neoklassiska ekonomiska skolan har den styrt beskrivningen av samhälls-ekonomi. I båda dessa är det offentliga något som lever på och är tärande på den privata sektorn. Och i båda är din inkomst och förmögenhet ett rättvist uttryck för ditt samhällsvärde. Genom att vara rationell, kreativ, disciplinerad, entreprenörmässig och smart blir du rik och din rikedom är samtidigt ett bevis på att du har dessa värdefulla egenskaper. Kombinera detta med en patriarkal och auktoritär syn på familjen, där barnen ska fostras och disciplineras till ordentliga samhällsmedborgare, och med en luthersk syn på att den som inte arbetar, inte heller ska äta, så har du täckt in mycket av högerns syn på samhället och medborgarna.

Detta är en syn vi hittar i hundra år gamla utredningar om arbetslinjen, där nödhjälpsarbeten skulle ersätta det kontanta understödet. Det är en linje där den arbetslöse får stå ut med "den känsla av tvång, som vederbörande erfar, då han, om han önskar hjälp från det allmännas sida, icke äger någon valfrihet utan har att antaga anvisat arbete..." Och bara de som var "oförvålade arbetslösa" kunde vara aktuella för hjälp, så länge de "föra ett ordentligt och nyktert levnadssätt".

Det är med den bakgrunden vi behöver förstå begreppet arbetslinjen. Man kan tycka att det är lite löjligt att hänga upp sig på ett ord, men ord är viktiga. De påverkar hur vi tänker och de kan bygga på viktiga antaganden och värderingar.

Så på ytan kan *arbetslinjen* verka vara ett enkelt begrepp, som inbegriper sådant som att sträva efter låg arbetslöshet. Och det tycker ju de flesta är något bra.

I olika sammanhang försöker Vänsterpartiet nu argumentera för den "klassiska svenska modellen" med en "positiv arbetslinje, där arbetet knyts till positiva incitament".

Men kan en linje som i hundra år handlat om att disciplinera arbetslösa, ändras till något positivt? Varför ska vi använda ett begrepp, som i decennier handlat om att det ska vara så svårt att stå utan jobb, att man är beredd att ta vilket jobb som helst oberoende av lön och villkor?

Högern är skicklig på propaganda. De ord och begrepp som de använder är inte slumpmässiga. Skattetryck, bidragsberoende, arbetslinje, massinvandring, förtjäna, statsskuld, ordning och reda, och som migrationsministern nu säger: "Utrota skuggsamhället", är alla ord och begrepp med djupa associationer.

Vi i vänstern måste vara medvetna om detta och inte bli en del av högerns verklighetsbeskrivning genom att använda

deras språk. I stället måste vi både ifrågasätta deras språk och skapa ett eget.

Säger vi, t ex, att "Vi tjänar in vår pension medan vi arbetar. Pension kan därför beskrivas som uppskjuten lön," så säger vi samtidigt att den som varit fattig som ung, ska vara fattig som gammal och att den som varit sjuk och inte kunnat arbeta, inte ska ha pension. Detta helt oberoende av den konkreta politik vi sedan bedriver.

Så när man till och med på Wikipedia kan läsa att "*Arbetslinjen har varit hörnsten i de nya Moderaternas politik sedan 2005*", behöver vi fråga oss om vi verkligen ska använda oss av ett sådant begrepp i vår politik?

Hans Westerlund, ledamot i Regionfullmäktige Skåne
Marie Bergström, ordförande i Vänsterpartiet i Hörby

Malmövänstern växer överallt

Men se upp för att valdeltagande minskar

Framgångarna i Malmö för Vänsterpartiet följer en internationell trend, att vänstern går framåt i storstäderna i Sverige som i Europa. Men Malmö är ändå speciellt i en del avseenden.

– Malmö har en tydlig och egen identitet jämfört med Stockholm och Göteborg. Dessutom en stad med hög andel unga väljare, många med invandrarbakgrund, många högutbildade och många barnfamiljer.

– Här ökade Vänsterpartiet totalt sett medan alla andra partier tappade röster, undantaget MP som i kommunvalet ökade med 0.07%.

Shai Mulinari är forskare vid Lunds universitet där han bland annat undervisar i statistik. Shai bor i Malmö och har på uppdrag av partiföreningen analyserat valresultatet i Malmö.

– Även om framgångarna i Malmö följer en internationell trend så finns det några siffror som det inte finns liknande av i Sverige.

– Till exempel Möllevången där Malmövänstern fick över 50% av rösterna i ett valdistrikt. Det är helt unikt.

Det som startade i några starka valdistrikt ett par valrörelser tillbaka gäller nu för stora stråk i Malmö. ”Möllan” var då kvarteren runt Möllevångstorget. Nu har ”Möllan-effekten” växt och sträcker sig mot Augustenborg, Lönngården och Sofielund, över hela Sorgenfri och mot Rådmansvången. Och sedan hela vägen bort och förbi Värnhem till Kirseberg. ”Möllan” är idag en stor del av Malmö.

Fem starkaste valdistrikten för Vänsterpartiet

Möllevångstorget S	50,9%
Möllevången-Folkets park	49,7%
N Sofielund-Nobelvägen	47,8%
Möllevången-Karlskronaplan	43,8%
V Sorgenfri-Nobelvägen	42,6%

– Det finns även några andra slutsatser av valet som förvånar mig, fortsätter Shai Mulinari.

Att Vänsterpartiets ökning gjorts i stort sett över hela Malmö. Men också

att V ökar väldigt mycket även i redan starka områden, vilket är rätt ovanligt.

– Dessutom har Malmövänstern gjort kraftiga inbrytningar i miljonprogramsområden där Socialdemokraterna tidigare haft stabila och väldigt höga valresultat. Faktiskt så ökade Vänsterpartiet i samtliga miljonprogramsområden i Malmö och i princip i alla valdistrikten.

– I senaste valet tappade S framförallt till det nybildade partiet Nyans men också rejält till Vänsterpartiet.

I valdistriktet Örtagården V till exempel, där fick Socialdemokraterna i valet 2018 närmare 75% av rösterna. Nu har de nästan halverats medan Nyans fick ca 27% och V ökade med nästan 4% till ca 15% av rösterna.

– Vänsterpartiet gör bra resultat i hela Malmö, det är en generell och tydlig trend som kan fortsätta i kommande val.

Det som oroar är det minskande valdeltagande, menar Shai Mulinari.

Utan det hade vi inte haft en borgerlig regering.

Kan vi öka valdeltagandet i kommande val så är möjligheterna stora för nya framgångar för Vänsterpartiet i samtliga val.

Shai pekar även på att Malmövänstern växer i områden som Västra Innerstaden. Även det är förvånande menar han, liksom att Socialdemokraterna ökar relativt mycket där medan framförallt Moderaterna och andra borgliga partier tappar.

Partiet Nyans får knappt några röster alls i sådana här områden.

– Ett bra exempel är valdistriktet Kronprinsen där Vänsterpartiet vid valet 2010 fick 1% av rösterna mot drygt 11% vid senaste valet.

Även om Malmövänstern kan vara stolta och njuta över valframgången 2022 så finns potential att bli ännu större.

– Vänsterpartiet i Stockholm och Göteborg lyckades faktiskt bättre än Malmövänstern i de så kallade eftersatta bostadsområdena där det bor många unga och många med invandrarbakgrund.

– Jag tror att vi skulle kunna vinna mycket på att inför kommande val samarbeta med partiföreningarna i Göteborg och Stockholm, avslutar Shai Mulinari. Vi har sannolikt en del att lära dom men framförallt att vi kan lära oss av deras större framgångar i miljonprogramsområdena.

Text: Mats Billberg Johansson

Vill du fördjupa dig mer i Malmös valresultat? Besök malmo.vansterpartiet.se/valanalys2022

FOLKVILJANS GÄSTKRÖNIKA SKRIVS AV ELEVER PÅ SKRIVARLINJEN VID KVARNBYS FOLKHÖGSKOLA. DEN HÄR GÅNGEN ÄR DET ALVA LARSSONS TUR.

Varför monarkin är höjden av eskapism

Drottning Elizabeths begravning pågick i sex timmar. Kung Charles kröning pågick i sex timmar. Mina kanske lyckligaste timmar under det senaste året.

Begravningen följdes från min lägenhet i Malmö i september förra året. Jag la allting åt sidan, och hade istället igång SVT och BBC samtidigt på olika digitala skärmar. Militärparaderna, imperiekronan på kistan, det ständiga spektaklet, men som ändå går så otroligt långsamt. Den lyxigaste formen av slowtv. Den stora älgvandringen fast i stadsmiljö och med uppburna individer. Under dagen gick jag till stranden. Stirrade ner i mobilen och var en eventuell trafikfara. På handduken la jag mobilen med BBCs sändning igång, jag doppade mig snabbt, ville inte missa nånting. Inte ett steg från någon Grenadier soldat skulle frångå mig.

Kröningen nu i maj följdes från min rojalistiska fars lägenhet. Vi hade prepat länge, vi hade till och med pratat om att åka till London för den stora dagen, men det blev inte av då en kusin i Västerås skulle konfirmeras samma

helg. Så vi stannade i hans nyproducerade lägenhet i Årsta. Klockan 10:00 låg sconesen på plats i en brödkorg, teet var kokat och upphällt i en kanna från pappas mormor som annars aldrig blir använd. En av mina bröder engagerade sig genom att teckna nordirlands flagga och union jack, som sedan hängdes upp i fönstret. Det sattes till och med på finkläder. Sändningen gick igång. Vi var förvåntansfulla, jag och pappa, det här hade ingen av oss sett förut.

Jag föll i gråt när Diamond Jubilee coach rullade ut från Buckingham Palaces grindar med de föråldrade regenterna i. Det var något med spänningen, något med nationalsången som gjorde att tårar rann för mina kinder. Jag är känslig för uppståndelse, gemenskap, det ligger något i det.

Hur mycket än en vänsterfolkhögskola försöker så kan man inte ta bort min innersta innersta kärna, det vill säga min fascination för kungligheter, lyx och flärd. Gråten bara rann. Sedan följde vi spektaklet, vilket var helt galet, så medeltida, så fascinerande och knäppt. Dessa stora event är ren eskapism för mig. Jag går upp i det totalt

och glömmmer bort allt annat. På dessa få tecken hinner jag inte presentera för och motargument om monarkin. Det får bli en annan text.

Farmor har en hel låda med urklipp och bilder från väsentliga skeenden i de svenska kungligheters liv. Pappa blir förbannad om jag ens försöker påbörja ett resonemang mot monarkin. Han ryser när God Save the King/Queen sjungs eller när en armé i Sverige säger motsvarande GUD BEVARE KONUNGEN. Kan en psykolog reda ut tack?

Kära Vänsterpartister! Jag bjuder in er till den underbara värld som monarkin ger oss. Det underbara glittret och traditionerna. Ett mys av guds nåde. Kära Vänsterpartister! Jag tänker faktiskt inte skämmas mer för mitt intresse. Min manchesterjacka är bara en fasad. Jag tycker om borgerliga saker, lyx och flärd om man så vill. Men borgerlig politik, den är jag inte ett fan av. Ni behöver inte vara rädda.

Alva Larsson

Begränsad eftersändning. Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen.

ILLUSTRATION: ANN ENGQVIST

FOLKVILJAN

VILL DU ELLER DIN FÖRENING SYNAS?

Vill ni berätta, tycka, informera?
Välkommen med material till
malmo@vansterpartiet.se

**Nästa nummer av Folkviljan
kommer 8 september**

MANUSSTOPP 21 AUGUSTI

